

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 4744/2023
30.11.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., кога заступа Иван Гарић адвокат из ..., против тужене ББ из ..., коју заступа Јелена Стојић адвокат из ..., ради измене одлуке о вршењу родитељског права, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 433/21 од 03.12.2021. године, на седници одржаној 30.11.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 433/21 од 03.12.2021. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка по ревизији.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П2 985/2019 од 14.07.2021. године, ставом првим изреке, измењена је пресуда Основног суда у Нишу П2 871/2013 од 08.07.2013. године тако што је малолетно дете странака ВВ, рођен ...2005. године, поверен на самостално вршење родитељског права оцу – тужиоцу, тужена обавезана да на име доприноса у издржавању малолетног сина плаћа 20% месечно од зараде коју остварује, умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, почев од 14.07.2021. године као дана пресуђења па убудуће док за то постоје законски разлози, одбијен захтев за издржавање од подношења тужбе 29.08.2019. године до пресуђења и уређено је одржавање личних односа тужене и малолетног сина тако што ће се виђати сваког уторка и четвртка у месецу, један дан викенда у трајању од пет сати по међусобном договору, са могућношћу ноћења по жељи сина, половину свих школских распуста, наизменично дан рођендана малолетног детета и време верских и државних празника, као и по жељи и потребама малолетног сина, уз договор родитеља. Ставом другим изреке одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 433/21 од 03.12.2021. године одбијене су жалбе парничних странака и потврђена означена првостепена пресуда (ставом првим изреке) и одбијен захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка (став други изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредаба члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11...10/23, у даљем тексту: ЗПП), чије се одредбе примењују у конкретном случају на основу члана 202. Породичног закона, Врховни суд је нашао да је ревизија неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити ревизија указује на друге битне повреде одредаба парничног поступка из става 2. наведеног члана због којих би се овај ванредни правни лек могао изјавити у смислу члана 407. став 1. тачка 2. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, брак странака разведен је пресудом Основног суда у Нишу П2 871/2013 од 08.07.2013. године, којом су заједничка малолетна деца парничних странака, синови ГГ (рођен ...1999. године) и ВВ (рођен ...2005. године) поверени на самостално вршење родитељског права мајци, туженој у овом поступку, док је отац (тузилац) обавезан да доприноси издржавању малолетне деце, која ће са њим одржавати личне контакте како је то уређено наведеном пресудом. Малолетни ВВ живео је са туженом до половине 2019. године када је прешао да живи са оцем, који је о томе 02.09.2019. године обавестио орган старатељства у Нишу. На иницијативу тужене, због испољавања проблематичног понашања, малолетни ВВ је у седмом разреду пребачен у Основну школу „ДД“ у ..., у којој је тужена наставник. Сада похађа ... школу у којој је завршио први разред са добрим успехом и примерним владањем. Живи са оцем на спрату куће у ..., на којој је сувласник са братом и са још два лица, која се снабдева електричном енергијом преко агрегата, пошто је 2017. године искључена са електродистрибутивног система. Старији син парничних странака је студент ..., живи у изнајмљеном стану у Београду, а кад је у ... борави са мајком која му и обезбеђује трошкове живота и школовања у Београду.

Тужилац је завршио средњу школу, запослен је у фирми „ЂЂ“ при ... индустрији у ... и остварује приходе од 32.000,00 до 39.000,00 динара месечно, а обавља и друге послове по потреби. Током 2007. године лечен је од болести зависности (од алкохола, наркотика), које тренутно не злоупотребљава. Више пута је осуђиван због извршења различитих кривичних дела (рачунска превара, фалсификовање исправе, лака телесна повреда, електронска превара, брза вожња, поседовање наркотика) због којих је издржавао казне затвора и у земљи и у иностранству. Тужена је професор ... у основној школи, са месечном зарадом од око 60.000,00 динара, власник је 1/3 стана у ... у ком и живи и сувласник непокретности у Општини

С обзиром на налаз и стручно мишљење органа старатељства, према коме тужиочева осуђиваност и модел живота не умањују његову високу мотивисаност да брине о малолетном ВВ и његове родитељске компетенције, због чега нема елемената који указују на то да би син на било који начин био угрожен животом са оцем а имајући у виду да је син парничних странака већ две године у заједници са оцем, са којим има добар и отворен однос, а да је са мајком у довољно доброј комуникацији, нижестепени судови су одлучили да измене раније донету одлуку о вршењу родитељског права и да оцу (тузиоцу) повере малолетног сина ради самосталног вршења родитељског права, а мајку (тужену) обавезу да доприноси његовом издржавању плаћањем 20% од своје зараде почев од пресуђења, имајући у виду да је месечни износ потребан за подмирење потреба малолетног ВВ 30.000,00 динара, а да износ од 32.039,00 динара представља минималну суму издржавања коју као накнаду

за храњенике односно за лице на породичном смештају периодично одређује Министарство надлежно за породичну заштиту. Оваквом одлуком нижестепени судови су већи део износа за издржавање оставили на терет тужиоцу, с обзиром да су на основу тужиочевог исказа проценили да он има могућности да остварује допунске приходе, као и да су његови приходи већи од оног који остварује зарадом, те да издвајање износа којим ће доприносити издржавању сина неће угрозити његову егзистенцију.

По оцени Врховног суда, супротно наводима ревизије, нижестепени судови правилно применили материјално право из чл. 65. и 61. став 4. Породичног закона, водећи рачуна о узрасту малолетног сина парничних странака који ће ускоро постати пунолетан, који је способан за расуђивање и који је више пута изразио мишљење, како пред органом старатељства тако и пред судом, да жели да да живи са оцем.

Неосновани су ревизијски наводи тужиоца да су судови погрешили када су обавезу издржавања тужене везали за моменат пресуђења, а не за моменат подношења тужбе, јер родитељ коме је пресудом о разводу брака поверено дете на самостално вршење родитељског права није дужан да плаћа детету издржавање кад оно живи код другог родитеља све док се не измени пресуда и дете не буде поверено другом родитељу на чување и васпитавање.

С обзиром да је при решавању и осталих питања правилно примењено материјално право и да је законско издржавање одређено на начин који задовољава потребе малолетног детета, а не угрожава егзистенцију нити тужене као дужника издржавања нити тужиоца, одлучено је као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

Правилна је и одлука о трошковима поступка, која је донета на основу члана 207. Породичног закона, по слободној оцени, при чему је суд водио рачуна о разлозима правичности и околности да тужена ове трошкове није проузороковала, да додатних прихода осим своје плате нема, нити има могућности да их стекне и да сноси све трошкове издржавања и студирања старијег сина парничних странака који се налази на редовном школовању у Београду, што захтева подмирење знатних издатака.

Захтев тужиоца за накнаду ревизијских трошкова је одбијен применом члана 165. став 1. ЗПП у вези с чланом 153. став 1. истог закона, с обзиром да тужилац у том поступку није успео.

**Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић**